

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja
Marszałek Senatu

Druk nr 633
Warszawa, 6 lipca 2012 r.

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek!

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. mam zaszczyt powiadomić Panią Marszałek, że Senat na 15. posiedzeniu w dniu 6 lipca 2012 r. podjął uchwałę w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy

**- o zmianie ustawy o Agencji
Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz
Agencji Wywiadu.**

Projekt ustawy stanowi wykonanie obowiązku dostosowania systemu prawa do orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego.

Jednocześnie pragnę poinformować, że Senat upoważnił senatora Piotra Zientarskiego do reprezentowania stanowiska Senatu w dalszych pracach nad tym projektem.

Z poważaniem

(-) Bogdan Borusewicz

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 6 lipca 2012 r.

**w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy o zmianie ustawy o Agencji
Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu**

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Senat wnosi do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy o zmianie ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu.

Jednocześnie upoważnia senatora Piotra Zientarskiego do reprezentowania Senatu w pracach nad projektem.

MARSZAŁEK SENATU

Bogdan BORUSEWICZ

USTAWA

z dnia

o zmianie ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu

Art. 1. W ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2010 r. Nr 29, poz. 154, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie przestępstw:

- a) przeciwko pokojowi, ludzkości oraz wojennych,
 - b) przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej,
 - c) przeciwko ochronie informacji,
 - d) przeciwko obronności, bezpieczeństwu powszechnemu, bezpieczeństwu w komunikacji, środowisku, wolności i porządkowi publicznemu – jeżeli stanowią przestępstwa o charakterze terrorystycznym,
 - e) przeciwko działalności instytucji państwowych i samorządu terytorialnego – jeżeli stanowią przestępstwa o charakterze terrorystycznym albo ich popełnienie może godzić w bezpieczeństwo państwa,
 - f) przeciwko wiarygodności dokumentów, przeciwko mieniu i przeciwko obrotowi gospodarczemu – jeżeli ich skutkiem jest wyrządzenie w mieniu Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego szkody w wielkich rozmiarach, w rozumieniu art. 115 § 7 Kodeksu karnego,
 - g) przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi,
 - h) nielegalnego obrotu towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa,
 - i) nielegalnego wytwarzania, posiadania i obrotu bronią, amunicją i materiałami wybuchowymi, środkami masowej zagłady oraz środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi – jeżeli pozostają w związku z obrotem międzynarodowym
- oraz ustalenie i ściganie ich sprawców;”;

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 182, poz. 1228 i Nr 238, poz. 1578 oraz z 2011 r. Nr 53, poz. 273, Nr 84, poz. 455, Nr 117, poz. 677 i Nr 230, poz. 1371.

2) po art. 26a dodaje się art. 26b w brzmieniu:

„Art. 26b. Można zarządzić przeprowadzenie czynności określonych w art. 27 i art. 29–31, z zachowaniem warunków określonych w tych przepisach, w celu zapobieżenia przestępstwom lub ich wykrycia, ustalenia sprawców, a także uzyskania i utrwalenia dowodów przestępstw określonych w:

- 1) art. 117 § 1 i 2, art. 118, art. 118a, art. 119 § 1, art. 120 oraz art. 126b Kodeksu karnego – jeżeli godzą w bezpieczeństwo państwa;
- 2) art. 127, art. 128, art. 129, art. 130, art. 132, art. 134, art. 135 § 1 oraz art. 136 § 1 i 2 Kodeksu karnego;
- 3) art. 265 § 1 i 2, art. 266 § 2, art. 267 § 1–4, art. 268 § 1–3, art. 268a § 1 i 2, art. 269, art. 269a oraz art. 269b § 1 Kodeksu karnego;
- 4) art. 140 § 1 i 2, art. 163 § 1 i 3, art. 164 § 1, art. 165 § 1 i 3, art. 166, art. 167, art. 173 § 1 i 3, art. 174 § 1, art. 182 § 1, art. 189, art. 191 § 1, art. 223, art. 224, art. 252 § 1 i 3 oraz art. 254a Kodeksu karnego – jeżeli stanowią przestępstwo o charakterze terrorystycznym;
- 5) art. 165a, art. 255a oraz art. 258 § 2 i 4 Kodeksu karnego;
- 6) art. 228 § 1 i § 3–6, art. 229 § 1 i § 3–5, art. 230 § 1, art. 230a § 1 oraz art. 231 § 2 Kodeksu karnego – jeżeli pozostają w związku z korupcją osób pełniących funkcje publiczne w rozumieniu art. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 216, poz. 1584, z późn. zm.²⁾) i może to godzić w bezpieczeństwo państwa;
- 7) art. 271 § 3, art. 286 § 1 i 2, art. 287 § 1, art. 296 § 3, art. 296a § 1, 2 i 4, art. 297 § 1 i 2, art. 299 § 1, 2, 5 i 6, art. 300 § 1–3 oraz art. 305 § 1 i 2 Kodeksu karnego – jeżeli ich skutkiem jest wyrządzenie w mieniu Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego szkody wielkich rozmiarach w rozumieniu art. 115 § 7 Kodeksu karnego;
- 8) art. 310 § 1, 2 i 4 Kodeksu karnego;
- 9) art. 33 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa,

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 178, poz. 1375 oraz z 2010 r. Nr 182, poz. 1228.

- a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa (Dz. U. z 2004 r. Nr 229, poz. 2315 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97);
- 10) art. 121, art. 171 i art. 263 § 1 Kodeksu karnego, art. 36 ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. Nr 67 poz. 679, z późn. zm.³⁾) oraz art. 55 ust. 1 i 3, art. 56 ust. 1 i 3, art. 57 ust. 2 i art. 61 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485, z późn. zm.⁴⁾) – jeżeli pozostają w związku z obrotem międzynarodowym.”;
- 3) w art. 27 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych, podejmowanych przez ABW w sprawach o przestępstwa, o których mowa w art. 26b, gdy inne środki okazały się bezskuteczne albo będą nieprzydatne, sąd, na pisemny wniosek Szefa ABW, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może, w drodze postanowienia, zarządzić kontrolę operacyjną.”;
- 4) w art. 29:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. W sprawach o przestępstwa, o których mowa w art. 26b, czynności operacyjno-rozpoznawcze zmierzające do sprawdzenia uzyskanych wcześniej wiarygodnych informacji o przestępstwie oraz wykrycia sprawców i uzyskania dowodów mogą polegać na dokonaniu w sposób niejawnym nabycia lub przejęcia przedmiotów pochodzących z przestępstwa, ulegających przepadkowi albo których wytwarzanie, posiadanie, przewożenie lub którymi obrót są zabronione, a także przyjęciu lub wręczeniu korzyści majątkowej.”;
- b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 117, poz. 1007, z 2003 r. Nr 210, poz. 2036, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 116, poz. 1203, Nr 173, poz. 1808 i Nr 222, poz. 2249, z 2005 r. Nr 94, poz. 788 i Nr 184, poz. 1539, z 2006 r. Nr 133, poz. 935 i Nr 235, poz. 1700, z 2008 r. Nr 180, poz. 1112 i Nr 214, poz. 1347, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 125, poz. 1036, z 2010 r. Nr 47, poz. 278 i Nr 155, poz. 1039 oraz z 2011 r. Nr 22, poz. 114, Nr 38, poz. 195 i Nr 106, poz. 622.

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 66, poz. 469 i Nr 120, poz. 826, z 2007 r. Nr 7, poz. 48 i Nr 82, poz. 558, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 63, poz. 520, Nr 92, poz. 753 i Nr 98, poz. 817, z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 143, poz. 962, Nr 213, poz. 1396 i Nr 228, poz. 1486 oraz z 2011 r. Nr 63, poz. 322, Nr 105, poz. 614, Nr 117, poz. 678 i Nr 240, poz. 1431.

„4. W przypadku potwierdzenia informacji o przestępstwie określonym w art. 26b Szef ABW przekazuje Prokuratorowi Generalnemu wszystkie materiały zgromadzone w wyniku wykonywania czynności. W postępowaniu przed sądem, w odniesieniu do tych materiałów, stosuje się odpowiednio art. 393 § 1 zdanie pierwsze Kodeksu postępowania karnego.”;

5) w art. 30:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W sprawach o przestępstwa, o których mowa w art. 26b, w ramach czynności operacyjno-rozpoznawczych zmierzających do udokumentowania tych przestępstw albo ustalenia tożsamości osób uczestniczących w tych przestępstwach lub przejęcia przedmiotów przestępstwa, Szef ABW może, przed wszczęciem postępowania karnego, zarządzić niejawne nadzorowanie wytwarzania, przemieszczania, przechowywania i obrotu przedmiotami przestępstwa, jeżeli nie stworzy to zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzkiego.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W przypadku potwierdzenia informacji o przestępstwie, o którym mowa w art. 26b, Szef ABW przekazuje Prokuratorowi Generalnemu wszystkie materiały zgromadzone w wyniku wykonywania czynności. W postępowaniu przed sądem, w odniesieniu do tych materiałów, stosuje się odpowiednio art. 393 § 1 zdanie pierwsze Kodeksu postępowania karnego.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Ustawa wykonująca wyrok Trybunału Konstytucyjnego

Projekt ustawy stanowi wykonanie obowiązku dostosowania systemu prawa postanowienia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 listopada 2010 r. (S 4/10) dotyczącego ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. Nr 74, poz. 676, ze zm.).

2. Przedmiot i istota rozstrzygnięcia Trybunału Konstytucyjnego

W postanowieniu TK przedstawił Sejmowi uwagi dotyczące stwierdzonych uchybień w przepisach ustawy o ABW i AW, których usunięcie jest niezbędne dla zapewnienia spójności systemu prawnego RP. Uchybienia takie zawiera przepis art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. b, który przewiduje, że „Do zadań ABW należy rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie przestępstw godzących w podstawy ekonomiczne państwa”. Natomiast związany z nim art. 27 ust. 1 stanowi, że „Przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych, podejmowanych przez ABW w celu realizacji zadań określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2, gdy inne środki okazały się bezskuteczne albo zachodzi wysokie prawdopodobieństwo, że będą nieskuteczne lub nieprzydatne, sąd, na pisemny wniosek Szefa ABW, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może, w drodze postanowienia, zarządzić kontrolę operacyjną”.

Art. 27 ust. 6 precyzuje, iż kontrola operacyjna prowadzona jest niejawnie i polega na: 1) kontrolowaniu treści korespondencji, 2) kontrolowaniu zawartości przesyłek, 3) stosowaniu środków technicznych umożliwiających uzyskiwanie w sposób niejawnie informacji i dowodów oraz ich utrwalanie, a w szczególności treści rozmów telefonicznych i innych informacji przekazywanych za pomocą sieci telekomunikacyjnych.

Zdaniem TK powyższa regulacja „narusza standardy demokratycznego państwa prawnego, wynikające z Konstytucji”. Zgodnie z tymi standardami sąd, zarządzając kontrolę operacyjną, winien wskazać konkretną osobę oraz typ przestępstwa określonego w ustawie karnej, którego ma dotyczyć kontrola operacyjna. Jednakże w przypadku zarządzenia przez sąd kontroli operacyjnej, w zakresie przestępstw określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy, tzn. w zakresie przestępstw „godzących w podstawy ekonomiczne państwa”, nie jest to możliwe, gdyż wyrażenie „przestępstwa godzące w podstawy ekonomiczne państwa”

uniemożliwia identyfikację typów przestępstw, określonych przez ustawę karną. Niemożność identyfikacji typów przestępstw, o których mowa art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. b, powoduje w konsekwencji uchybienie dotyczące art. 27 ust. 1. Z przepisu tego nie wynika bowiem, w związku z jakim typem przestępstwa, sąd zarządza kontrolę operacyjną.

Powyższe uchybienie przekłada się także na art. 27 ust. 15 zdanie pierwsze. Przepis ten stanowi, że „W przypadku uzyskania dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego lub mających znaczenie dla toczącego się postępowania karnego Szef ABW przekazuje Prokuratorowi Generalnemu materiały zgromadzone podczas stosowania kontroli operacyjnej, w razie potrzeby z wnioskiem o wszczęcie postępowania karnego”. Oznacza to, że materiały zgromadzone podczas kontroli operacyjnej, przekazane następnie przez Szefa ABW Prokuratorowi Generalnemu, mogą dotyczyć nie określonych przez ustawę karną typów przestępstw, lecz niedookreślonych „przestępstw godzących w podstawy ekonomiczne państwa”, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy.

3. Cele i zakres projektowanej ustawy

W celu wykonania postanowienia możliwe są dwa rozwiązania: nowelizacja zakwestionowanego przez TK art. 5 ust. 1 pkt 2 lub nowelizacja art. 27, który dotyczy kontroli operacyjnej. Zdecydowano się na drugie rozwiązanie. Nowelizacja w art. 5 pkt 2 ma tylko na celu wprowadzenie do niego terminologii właściwej dla Kodeksu karnego i innych przepisów karnych, w miejsce dotychczasowej terminologii specyficznej tylko dla ustawy o ABW i AW. Natomiast - najistotniejsze tu - nowelizacja art. 27 oraz dodanie art. 26b, służą zbudowaniu kompletnego katalogu przestępstw, w związku z którymi może być zarządzona kontrola operacyjna. Jednocześnie w kilku innych przepisach zmodyfikowano procedurę kontroli operacyjnej.

TK zwrócił uwagę że w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji ustawodawca zidentyfikował typy przestępstw określonych przez ustawę karną, w związku z którymi, przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych podejmowanych przez policję, sąd, na pisemny wniosek Komendanta Głównego Policji, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, albo na pisemny wniosek komendanta wojewódzkiego Policji, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody właściwego miejscowo prokuratora okręgowego, może, w drodze postanowienia, zarządzić kontrolę operacyjną. Proponuje się zatem podobną konstrukcję w ustawie o ABW i AW.

Zakres przestępstw wskazanych w proponowanym katalogu jest zgodny z zakresem przestępstw, w przypadku których ABW przeprowadzała kontrolę operacyjną dotychczas. Są to głównie przestępstwa, które charakteryzują się dodatkową cechą: art. 26b pkt 1, 6 (bezpieczeństwo państwa), pkt 4 (terroryzm), 7 (szkoda w mieniu Skarby Państwa lub samorządu terytorialnego w wielkich rozmiarach) i 10 (obróć międzynarodowy). Ponadto wymienionych jest w katalogu kilkanaście innych przestępstw (art. 26b pkt 2, 3, 5, 8 i 9 - Kodeks karny oraz przepisy niektórych innych ustaw).

4. Konsultacje

Pisma w sprawie projektu przedstawili: Minister Spraw Wewnętrznych, Minister Sprawiedliwości, Minister Administracji i Cyfryzacji, Prokurator Generalny, Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego, Krajowa Rada Prokuratury, Krajowa Izba Radców Prawnych. Minister Spraw Wewnętrznych (po zasięgnięciu opinii Kolegium do Spraw Służb Specjalnych) zaproponował przeredagowanie projektu oraz nieznaczne ograniczenie czynów zabronionych, co do których ABW może prowadzić kontrolę operacyjną. Szef CBA zwrócił uwagę na to, że katalog czynów zabronionych częściowo pokrywa się z katalogiem innych służb specjalnych.

Minister Sprawiedliwości i Prokurator Generalny zwrócili uwagę, że wprowadzenie katalogu konkretnych czynów zabronionych do ustawy nie spełnia wymogów wynikających z postanowienia TK. Nie podali jednak na czym jeszcze miałyby polegać wykonanie postanowienia. Tymczasem TK w uzasadnieniu do postanowienia wskazywał wyraźnie, że skonstruowanie katalogu, tak jak ma to miejsce w przypadku innych służb, będzie odpowiednim i wystarczającym sposobem zapewnienia konstytucyjności instytucji kontroli operacyjnej w przepisach o ABW.

Wiele podmiotów, w tym Helsińska Fundacja Praw Człowieka, zwróciło uwagę na zbyt rozbudowany katalog czynów zabronionych uprawniających do kontroli operacyjnej.

Ostatecznie przyjęto projekt z poprawkami zaproponowanymi przez Ministra Spraw Wewnętrznych, z nieznacznym tylko zawężeniem katalogu czynów zabronionych uprawniających ABW do kontroli operacyjnej. W opinii ABW katalog ten nie poszerza dotychczasowego zakresu możliwości stosowania kontroli operacyjnej. Różnica jest tylko taka, że dotychczas był on określony ogólnikowo, co było niezgodne z Konstytucją, projekt

wylicza zaś w katalogu konkretne czyny zabronione, które i tak dotychczas mogły być podstawą kontroli operacyjnej.

5. Skutki finansowe wykonania projektowanej ustawy

Ustawa nie powoduje skutków finansowych dla budżetu państwa.

6. Oświadczenie o zgodności z prawem Unii Europejskiej

Projektowana ustawa jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 23 lipca 2012 r.

BAS-WAPEiM-1819/12

Pani Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu RP

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (przedstawiciel wnioskodawców: senator Piotr Benedykt Zientarski)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 poz. 32), sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt ustawy zmienia art. 5 ust. 1 pkt 2, dodaje art. 26b, a także nowelizuje art. 27 ust. 1, art. 29 ust. 1 i 4, art. 30 ust. 1 i ust. 4 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2010 r. Nr 29, poz. 154, z późn. zm), zwanej dalej „ustawą”.

Projekt zmierza do wykonania postanowienia Trybunału Konstytucyjnego (TK) z dnia 15 listopada 2010 r. (sygn. S. 4/10) stwierdzającego, że art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. b oraz związany z nim art. 27 ust. 1 ustawy naruszają wynikający z Konstytucji standard demokratycznego państwa prawa. Zakwestionowany przez TK art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy przewiduje, że do zadań Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (ABW) należy rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie „przestępstw godzących w podstawy ekonomiczne państwa”. Zgodnie natomiast z art. 27 ust. 1 ustawy, przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych, podejmowanych przez ABW w celu realizacji zadań określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, gdy inne środki okazały się bezskuteczne albo będą nieprzydatne, sąd, na pisemny wniosek Szefa ABW, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może, w drodze postanowienia, zarządzić kontrolę operacyjną. W postanowieniu TK wskazał, że zgodnie ze standardem demokratycznego państwa prawnego sąd, zarządzając kontrolę operacyjną, powinien wskazać konkretną osobę oraz typ przestępstwa określonego w ustawie karnej, którego dotyczyć ma kontrola operacyjna. W przypadku „przestępstw godzących w podstawy ekonomiczne państwa”, o których mowa w zakwestionowanym art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy, nie jest to możliwe, gdyż pojęcie to uniemożliwia identyfikację typów przestępstw określonych przez ustawę karną. W konsekwencji, nie można

zidentyfikować przestępstw, wobec których art. 27 ust. 1 ustawy umożliwia zarządzenie kontroli operacyjnej.

Projekt ustawy sanować ma stwierdzone przez TK naruszenie Konstytucji. Nowelizacja art. 27 i dodanie art. 26b do ustawy wprowadza kompletny katalog przestępstw, wobec których będzie mogła być zarządzona kontrola operacyjna. Procedura przeprowadzania tej kontroli jest na podstawie projektu ustawy modyfikowana. Nowelizowany art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy wprowadza natomiast terminologię właściwą dla kodeksu karnego i innych przepisów karnych, w miejsce dotychczasowej terminologii specyficznej tylko i wyłącznie dla nowelizowanej ustawy o ABW i AW.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

Przepisy prawa UE nie regulują funkcjonowania krajowych służb specjalnych, w tym zagadnień stanowiących przedmiot projektu. Obowiązki dotyczące utrzymania porządku publicznego i ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego należą do kompetencji krajowych państw członkowskich (art. 72 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej). W dziedzinie tej państwom członkowskim przysługuje swoboda regulacyjna, której granice wyznacza prawo unijne.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Projekt ustawy nie jest objęty zakresem regulacji prawa UE.

4. Konkluzja

Senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu nie jest objęty zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

Akceptował:
Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Zbigniew Wrona

Warszawa, 23 lipca 2012 r.

BAS-WAPEiM-1820/12

Pani Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu RP

Opinia w sprawie stwierdzenia, czy senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (przedstawiciel wnioskodawców: senator Piotr Benedykt Zientarski) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a Regulaminu Sejmu

Projekt ustawy zmienia art. 5 ust. 1 pkt 2, dodaje art. 26b, a także nowelizuje art. 27 ust. 1, art. 29 ust. 1 i 4, art. 30 ust. 1 i ust. 4 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2010 r. Nr 29, poz. 154, z późn. zm), zwanej dalej „ustawą”.

Projekt zmierza do wykonania postanowienia Trybunału Konstytucyjnego (TK) z dnia 15 listopada 2010 r. (sygn. S. 4/10) stwierdzającego, że art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. b oraz związany z nim art. 27 ust. 1 ustawy naruszają wynikający z Konstytucji standard demokratycznego państwa prawa. Zakwestionowany przez TK art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy przewiduje, że do zadań Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (ABW) należy rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie „przestępstw godzących w podstawy ekonomiczne państwa”. Zgodnie natomiast z art. 27 ust. 1 ustawy, przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych, podejmowanych przez ABW w celu realizacji zadań określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, gdy inne środki okazały się bezskuteczne albo będą nieprzydatne, sąd, na pisemny wniosek Szefa ABW, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może, w drodze postanowienia, zarządzić kontrolę operacyjną. W postanowieniu TK wskazał, że zgodnie ze standardem demokratycznego państwa prawnego sąd, zarządzając kontrolę operacyjną, powinien wskazać konkretną osobę oraz typ przestępstwa określonego w ustawie karnej, którego dotyczyć ma kontrola operacyjna. W przypadku „przestępstw godzących w podstawy ekonomiczne państwa”, o których mowa w zakwestionowanym art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy, nie jest to możliwe, gdyż pojęcie to uniemożliwia identyfikację typów przestępstw określonych przez ustawę karną. W konsekwencji, nie można

zidentyfikować przestępstw, wobec których art. 27 ust. 1 ustawy umożliwia zarządzenie kontroli operacyjnej.

Projekt ustawy sanować ma stwierdzone przez TK naruszenie Konstytucji. Nowelizacja art. 27 i dodanie art. 26b do ustawy wprowadza kompletny katalog przestępstw, wobec których będzie mogła być zarządzona kontrola operacyjna. Procedura przeprowadzania tej kontroli jest na podstawie projektu ustawy modyfikowana. Nowelizowany art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy wprowadza natomiast terminologię właściwą dla kodeksu karnego i innych przepisów karnych, w miejsce dotychczasowej terminologii specyficznej tylko i wyłącznie dla nowelizowanej ustawy o ABW i AW.

Przepisy prawa UE nie regulują funkcjonowania krajowych służb specjalnych, w tym zagadnień stanowiących przedmiot projektu. Obowiązki dotyczące utrzymania porządku publicznego i ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego należą do kompetencji krajowych państw członkowskich (art. 72 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej). W dziedzinie tej państwom członkowskim przysługuje swoboda regulacyjna, której granice wyznacza prawo unijne.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a Regulaminu Sejmu.

Akceptował:

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Zbigniew Wrona